

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти

Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Сливка Христина Зеновіївна
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ
СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Магістерська робота

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Науковий керівник:
доц. Володимира Федина-Дармохвал

Львів - 2023

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	11
1.1 Генезис проблеми емоційного інтелекту	11
1.2 Змістовні характеристики компонентів емоційного інтелекту.....	25
1.3 Теоретичні аспекти емоційного інтелекту у педагогічній взаємодії студентів.....	32
Висновки до першого розділу.....	39
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СФОРМОВАНОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	43
2.1 Організація та проведення емпіричного дослідження	43
2.2 Аналіз та інтерпретація результатів дослідження сформованості емоційного інтелекту студентів педагогічних спеціальностей	51
2.3 Рекомендації щодо формування емоційного інтелекту студентів педагогічних спеціальностей	62
Висновки до другого розділу	72
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	77
ДОДАТКИ.....	87

АНОТАЦІЯ

Сливка Х. З. «Особливості формування емоційного інтелекту студентів педагогічних спеціальностей» – отримання вищої освітньої кваліфікації – магістра, за спеціальністю 011 освітні, педагогічні науки, Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів 2023р.

Дана дипломна робота спрямована на вивчення та аналіз взаємозв'язку між рівнем розвитку емоційного інтелекту та стилем педагогічної взаємодії студентів педагогічних спеціальностей у закладі вищої освіти. Мета дослідження полягає у виявленні закономірностей цього взаємозв'язку, об'єкт дослідження – емоційний інтелект у педагогічній взаємодії, предмет дослідження – взаємозв'язок емоційного інтелекту та стилю педагогічної взаємодії студентів.

У першому розділі дипломної роботи був розглянутий теоретичний аналіз проблеми емоційного інтелекту в контексті педагогічної взаємодії, включаючи генезис цієї проблеми та змістовні характеристики компонентів емоційного інтелекту. Розглянуті ключові аспекти, такі як розпізнавання власних та інших емоцій, управління власними почуттями, співчуття та міжособистісна взаємодія. Робота вказує на важливість розуміння та розвитку цих компонентів для досягнення успіху в житті та професійній взаємодії.

Окрім цього досліджено теоретичні аспекти емоційного інтелекту у педагогічній взаємодії студентів. Висвітлено необхідність практичного застосування набутих знань та навичок емоційного інтелекту у реальних педагогічних ситуаціях, а також потребу комплексної освіти для майбутніх педагогів. Зроблені висновки підкреслюють важливість цих аспектів у підготовці висококваліфікованих педагогів, здатних сприяти позитивним міжособистісним відносинам та розвитку своїх учнів.

У другому розділі дипломної роботи було проведено емпіричне дослідження щодо сформованості емоційного інтелекту серед студентів педагогічних спеціальностей. В цьому розділі було визначено, що 27% студентів мають низький рівень розвитку емоційного інтелекту, 29% –

середній рівень, і 44% – високий рівень. При цьому студенти, які використовують демократичний стиль керівництва, мають більш високий рівень розвитку емоційного інтелекту.

Аналіз результатів свідчить про те, що розвиток емоційного інтелекту у студентів має своє важливе значення для успішної педагогічної взаємодії. Особливо це стосується студентів, які в майбутньому планують використовувати демократичний стиль керівництва у своїй професійній діяльності.

У магістерській роботі нами запропоновано певні рекомендації щодо формування емоційного інтелекту у студентів педагогічних спеціальностей. Зокрема, можна враховувати результати дослідження при розробці навчальних програм і методик для майбутніх педагогів, спрямованих на розвиток їхнього емоційного інтелекту. Також важливо стимулювати студентів до активного використання емоційного інтелекту в своїй педагогічній діяльності, зокрема, взаємодії з студентами та створення позитивного емоційного клімату в процесі взаємодії.

Емпіричне дослідження дозволяє глибше розуміти взаємозв'язок між емоційним інтелектом та стилем педагогічної діяльності студентів, і вносить важливий внесок у педагогічну науку та практику.

Дослідження дозволило виявити, що існує тісний зв'язок між рівнем емоційного інтелекту та стилем педагогічної діяльності студентів педагогічних спеціальностей. Студенти з високим рівнем розвитку емоційного інтелекту схильні до демократичного стилю керівництва, що сприяє покращенню якості навчального процесу та взаємодії.

Наше дослідження має практичну значимість для сфери педагогічної психології та психології особистості, оскільки пропонує рекомендації для формування емоційного інтелекту студентів та покращення їхньої педагогічної взаємодії. Результати можуть бути застосовані для оптимізації взаємодії між педагогами та студентами, розвитку індивідуального стилю діяльності педагога, а також формування педагогічного стилю з урахуванням

окремих характеристик емоційного інтелекту та саморегуляції емоційних станів.

Отож, дослідження емоційного інтелекту студентів педагогічних спеціальностей розкриває важливий аспект їхньої підготовки та сприяє покращенню педагогічної практики та розвитку освіти загалом.

Ключові слова: Емоційний інтелект, студенти, педагогіка, психологія, оптимізація, емоційний стан.

SUMMARY

This diploma thesis is aimed at studying and analyzing the relationship between the level of emotional intelligence and the teaching style of students majoring in pedagogical specialties at a higher educational institution. The research goal is to identify patterns in this relationship, with the research object being emotional intelligence in pedagogical activities, and the subject of the study being the connection between emotional intelligence and the teaching style of students.

The first chapter of the diploma thesis provides a theoretical analysis of the issue of emotional intelligence in the context of pedagogical activities. This includes the genesis of this problem and meaningful characteristics of emotional intelligence components. Key aspects are discussed, such as recognizing one's own and others' emotions, managing one's feelings, empathy, and interpersonal interactions. The work emphasizes the importance of understanding and developing these components for achieving success in life and professional activities.

The second chapter of the diploma thesis presents an empirical study of the development of emotional intelligence among students majoring in pedagogical specialties. The study found that 27% of students have a low level of emotional intelligence, 29% have a moderate level, and 44% have a high level. It was also determined that students who use a democratic leadership style have a higher level of emotional intelligence.

The analysis of the results suggests that the development of emotional intelligence in students is essential for successful pedagogical activities, especially

for those students who plan to use a democratic leadership style in their future professional endeavors.

The work we have proposed recommendations for the formation of emotional intelligence in students majoring in pedagogical specialties. Specifically, the results of the study can be taken into account when developing educational programs and methods for future educators, aimed at enhancing their emotional intelligence. It is also important to encourage students to actively use emotional intelligence in their pedagogical activities, including interaction with students and creating a positive emotional atmosphere during their engagement.

The empirical research allows for a deeper understanding of the relationship between emotional intelligence and the teaching style of students, making a significant contribution to the field of pedagogical psychology and personality psychology. The results can be applied to optimize interactions between educators and students, develop an individual teaching style, and shape a teaching style considering the specific characteristics of emotional intelligence and emotional self-regulation.

In conclusion, the study of emotional intelligence among students majoring in pedagogical specialties reveals an essential aspect of their education and can contribute to the improvement of pedagogical practice and the development of education as a whole.

Keywords: Emotional intelligence, students, pedagogy, psychology, optimization, emotional state.